

Om *Aura*, *Patron*, *Revolution* og tolkning av navn på travhester

Av Dag Orseth

Trotters are animals that compete against each other and their names are the primary instrument for the players to distinguish between them. Different countries all have limits of about 20 years before a name can be reused. Beyond this limit names are reused to a certain degree. This creates a situation of forced creativity when it comes to naming. In Scandinavia (Denmark, Norway and Sweden) as a whole there is a demand for more than 100 000 different names within a period of 20 years.

Consequently, both the use of stereotyped names and of names that characterize the individual horse, are more or less precluded. There is rarely any direct connection between the name and the horse denoted and different horses are given the same name at different times with, presumably, very different motivations.

Building on a previous paper the author uses the hermeneutics of Paul Ricoeur and Roman Jakobson's theory of communication functions to argue that horse names like Yellow Submarine, Revolution, Patron, and Aura are best understood as texts in miniature or utterances within a poetic function of language. The motivation resulting in the name cannot decide its signification. On the contrary this will be decided by each individual reading of the name, and this reading is in its turn based on the traces of meaning given in the name within the changing framework of the total corpus of the names given to the trotters. The name Aura can be read as a girl's name, as the name of a river, as a goddess in Greek mythology, as relating to migraine, as a halo or as an extinct language. The name Revolution can

be read as a piece of music by The Beatles, just as much as Yellow Submarine, Lucy in the Sky or Octopus's Garden. It is significant, however, that some of these names are more open to interpretation than others.

1 Innledning

Målet med denne artikkelen er å drøfte ulike problemstillinger som oppstår når en tolker travhestnavn som har potensiell betydning sett som helhet og/eller som har identisk form med navn i andre kategorier. Disse problemstillingene vil bli illustrert gjennom lesing av navn som av ulike grunner er åpne for fortolkning – som kan knyttes til forskjellige mulige betydninger.

I resonnementa bygger jeg videre på en tidligere artikkel (Orseth 2017) der det er gjort greie for særlige kjennemerker ved navn på travhester – spesifikt de som opprinnelig er registrert i Danmark, Norge og Sverige. Jeg argumenterte der med at de av disse navna som gir samla mening når det blir lest i sin helhet, med fordel kan *ses som* utsagn eller som tekster i miniatyr. I dette støtta jeg meg på Paul Ricoeurs hermeneutiske tenkning slik den kommer til uttrykk i hans metafor-teori (Ricoeur 1977). Jeg argumenterte videre for at disse utsagna eller miniatyrtekstene må leses i en poetisk språkfunksjon (Jakobson 1960) fordi betydninga i navna i prinsippet er fullstendig uavhengig av den hesten eller de hestene som har eller har hatt navnet.

For en presentasjon av premisser og navneregler for travhester og for de grunnleggende tankene bak at jeg mener det er tjenlig å betrakte slike navn som tekster i miniatyr på grunnlag av Ricoeurs metafor-teori, viser jeg til den nevnte artikkelen. Her vil jeg forsøke å utdype resonnementa derfra og gi noen flere eksempel på hva som kan komme ut av en slik lesemåte. Jeg diskuterer først noen ulikheter og likheter mellom navn på travhester og navn i noen andre kategorier og plasserer hestenavna i forhold til dikotomien navngiving/navneskaping. Deretter argumenterer jeg for at siden hestenavna framstår som spesielt løsrevet eller frittstående, er det spesielt tjenlig å forstå dem som små fiksjonstekster. Det innebærer å lese betydning inn i navna i stedet for å etterspørre hva de 'kommer av'. Jeg drøfter denne frie stillinga med utgangspunkt i en del konkrete navn og avslutter med å åpne for å se

de enkelte hestenavna som deler av en større tekst. Men først kan det være nyttig å gjøre greie for noen avgrensinger jeg har gjort i utvalget av navn på travhester.

2 Avgrensinger

2.1 Ytre rammer for utvalget av navn

Geografisk har jeg avgrensa utvalget til de hestene som opprinnelig er registrert i ett av de skandinaviske landa. Dette er ikke noen nødvendig grense – den kunne vært utvida – i en stadig mer internasjonal travsport er det fullt mulig å trekke inn også andre land som driver travsport. På den andre sida fins det også gode argument for å betrakte navna fra hvert enkelt land for seg. Når jeg har valgt å inkludere hester registrert i Danmark, Norge og Sverige, er det ut fra ei mer eller mindre intuitiv forestilling om at det vil være en relativt lik navnekultur i disse landa – ei forestilling bygd på allmenkulturell, geografisk og språklig nærhet.⁸⁾

Tidsmessig har jeg valgt å avgrense materialet til hester født i 1928 eller seinere. Dette året hadde alle de tre landa etablert fast organisert totalisatorspill, og fra da av må vi kunne regne med at behovet for at navna på hestene ikke skulle føre til forveksling blant spillere ble stadig mer tydelig. Det er dette behovet som i våre dager har medført et krav i registreringssammenheng – ei sperrefrist på 20 år eller mer internt i hvert av landa – fra en hest får et navn til en ny hest kan få samme navnet, jf. de respektive registreringsreglementa (DTCa, DNTa, STa).

Jeg har samla navn på kaldblods- og varmblodhester i én base. Det fins gode argument mot å gjøre det, blant anna at reglementa sier at navn på hester i den felles norsk-svenske kaldblodsrasen må være på norsk eller svensk, mens navn på varmblodshester kan være på et hvilket som helst språk. Inntil videre er de altså likevel samla i min

---

8) Bak navn jeg bare har funnet registrert i Sverige, står det i løpende tekst (SE). Der det står (DK), er navnet gitt i Danmark, eventuelt også i Sverige, men ikke i Norge. Navn som står uten nasjonalitetsmarkering, finnes det belegg for fra Norge eventuelt også fra andre land.

oversikt, rett nok slik at jeg respekterer disse språkreglene. Navna på kaldblodshesten *Sky* og varmblodshesten *Sky*(SE) er derfor ikke nødvendigvis verken liktlydende eller ensbetydende, og det fins færre mulige lesemåter av navnet på kaldblodshesten.

2.2. Avgrensinger knytta til form

Innenfor disse ytre rammene gjør jeg også noen avgrensinger. Blant navna på travhestene fins det en del eksempel på oppdretternavn, registrert hos og beskytta av de respektive travselskapa, sjøl om slike navn ikke dominerer. Disse oppdretternavn har en funksjon som har likhetstrekk med rederinavn (Johannessen 2008) og med kennelnavn (Gräslund 2018). De identifiserer oppdretteren og kopler hesten til denne gjennom et ledd i navnet. Slike oppdretternavn er bare med i materialet mitt i de tilfeller der jeg klarer å finne ei samla betydning i hestenavnet. *Volo Dialog* og *Lacoste Boko*(SE) faller dermed utenfor, i motsetning til *Dialog*(SE) og *Lacoste*(DK), som altså bare skiller seg fra førstnevnte ved at de mangler stallnavnet. Når det gjelder det norske stallnavnet *Mjølner*, avgjør kombinasjonen med det variable leddet om det fins noen mulig samla betydning. Slik betydning finner jeg eksempelvis i *Mjølner* og *Mjølner Tor*, altså forstått som Tor med hammeren, derimot ikke i *Mjølner Tore*. Tilsvarende er *Dag Nils* og *Dag En* med, mens jeg ikke får noe ut av *Dag Lyngmøy*. Slike oppdretternavn kan likevel sjølsagt godt leses med vekt på et fast og et variabelt ledd (Johannessen 2008), der en da kan separere lesinga av de ulike delene.

I Norge og Sverige kan oppdretternavn være enten foran- eller etterstilt. Mest vanlig er det kanskje med foranstilte stallnavn i toledda navn; *Alm Erika*, *Rilum Svarten*, *Agobra Domino*(SE), *K.A.rdemumma*(SE), men også etterstilte er utbredt og vanlig når oppdretternavnet består av initialer; *Africa Frontline*(SE), *Ferrari B.R.*, *Nissen Ø.K.* Danske oppdretternavn må på si side nødvendigvis være etterstilt; *Gro Hovmand*(DK), *Beauty Edelweiss*(DK), fordi det danske navne-reglementet spesifiserer at hver årgang skal ha navn som begynner på en bestemt bokstav (i enkelte tilfeller en av flere) (DTCa). Dette er for øvrig et kjent prinsipp, brukt også i Frankrike og Italia. Regelverket

for navngiving av amerikanske travhester ligner derimot det norske og svenske i det at årgang og forbokstav i navnet ikke er kopla. (USTA 82-83).

Andre sammensatte navn, så som navn som på ulike måter knytter hesten til stamfedre og -mødre, registrerer jeg heller ikke, med mindre de altså gir samla mening. Det fins mange slike navn som knytter seg til navnet på opphavet på ulike måter. Etter den norske kaldblodige hingsten *Toddy* har vi blant mange andre *Todd*, *Dram* og *Pjølter*, som det alle går an å få betydning ut av sett som helhet, men også de slik sett problematiske *Tendy* (e. *Hendy*) og *Toddy Kvikka* (e. *Gjølmes Kvikka*), de to siste altså med navn som er prega både av far og mor.

3 Navngiving, navneskaping og forholdet til noen andre navnekattegorier

Thorsten Andersson (1994, 1996) understreker at navn blir gitt på to prinsipielt ulike måter. Det skjer enten ved at navnet blir henta fra et eksisterende forråd av navn eller ved at det blir laga et nytt navn i det enkelte tilfelle.

Ortnamn och förnamn kan ses som exemplariska representanter för namnbildning resp. namnval. De två namngivningssätten hänger intimt samman med hur namnen ges. Förnamn ges normalt i samband med dop i egentlig bemärkelse eller genom dop i den meningen att någon bestämmer namnet, varför det faller sig naturligt att välja ur ett givet namnförråd. Ortnamn är normalt naturvuxna, varför de på ett självfallet sätt utgår från något för namnbäraren karakteristisk. (Andersson 1996: 23)

Hovedtendensen er altså klar og tydelig i begge tilfeller. Stedsnavn er logisk forbundet med lokaliteten, fornavn er stereotype og har i det alt vesentlige en entydig og gjennomsiiktig etymologi.

Andersson sier dessuten på mer generelt grunnlag at «Grundläggande inom namnforskningen är tolkningen av namnen, deras etymologi [...]» (1996: 33). Slik interesse for hvor eller hva et navn på en eller annen måte ‘kommer av’, ser ut til å være gjengs blant de som forsker på navn i ulike kategorier. I forbindelse med slikt etymologisk

arbeid, for eksempel knytta til navn på husdyr og skip, brukes det gjerne relativt upresise uttrykk for overføring av betydning, som vi må kunne kalle det. Det kan sies at navnet blir «borrowed» (Kalske) eller «hentet fra» (Johannessen 2009) andre kilder, det være seg *proprier*, appellativ eller andre ord og uttrykk. Slike uttrykk brukes når det ikke finnes noen direkte sammenheng mellom navnet og denotatum. Derimot foregår det altså ei overføring av betydning, og både uttrykk som ‘låne’ og ‘hente’ indikerer at det kan spores en intensjon hos den som gir navnet, og at denne intensjonen setter seg gjennom og avgjør betydninga.

Navn på husdyr som kyr og geiter har vært brukt til å skille dem fra hverandre innenfor populasjonen på den enkelte gården på et bestemt tidspunkt, og det har aldri vært noe problem at det har eksistert kyr med navn som *Dagros* på flere nabogårder. Navn på kyr har dermed fått likhetstrekk med fornavn i det at de langt på vei er stereotype. Gitt denne tendensen til stereotypi, er det interessant å undersøke frekvensen av slike kunavn (Kårbø & Kruken 1991, Kruken 1996). Samtidig er det også nettopp på grunn av denne stereotypien – igjen i likhet med hva som gjelder for fornavn – i mange tilfeller mulig å fastlegge hva slags betydning som ligger til grunn for et navn. Det fins en normert lese måte av navnet, så å si. Kårbø & Kruken deler inn et korpus på navn på 26 000 norsk kyr etter betydning, og de har som rettesnor at «den leksikalske tydinga – eller grunntydinga – har vore avgjerande for kva gruppe namnet skulle plasserast i» (1991: 42). De legger stor vekt på navngiverens intensjon, men gjør oppmerksom på at mange navn er flertydige og sier at «[...] i og med at motivet til den enkelte namngivaren ikkje er kjent, vil ei tolking i slike tilfelle bli usikker.» (1991: 41). Et annet sted sier Kruken at «tydingsgrupper er det vanskeleg å etablere, m.a. fordi namna rett ofte inneheld fleirtydig ordstoff, og fordi vi ikkje kjenner den konkrete situasjonen navna var gjevne i» (1996:184).

Også Willy van Langendock (2007) legger perspektivet hos navngiveren når han sier at «[...] the person who gives the name Napoleon to his/her cat will make some association or other with the former emperor of France». (s. 97).

Bjarne Rogan (1994) tar for seg navn på transportmiddel, bygninger og våpen. Han forsøker ikke å klassifisere etter leksikalske eller semantiske kriterier (s. 82), men er like fullt opptatt av intensjoner, både intensjonen bak selve det å gi et navn og intensjonen bak det å gi et bestemt navn i et konkret tilfelle. «Det ligger mening bak det å gi et navn, og det ligger mening i valget av navn.» (s. 81). Rogan skiller mellom et identifiserende og et singulariserende aspekt i navngivinga i disse kategoriene. Forståelsesmåten er da at navnet gir huset en annen status enn (bare) et husnummer, sjøl om begge deler identifiserer. «Navnet gir [...] en konkret, kvalitativ og personlig bestemmelse, tallet en abstrakt, kvantitativ og upersonlig bestemmelse.» (s. 85).

Navn på travhester er – i motsetning til de navnekategoriene Rogan behandler – obligatoriske, og da oppstår ikke det singulariserende perspektivet på nivået for selve navngivinga. En slik hest *skal* ha et navn, det er like obligatorisk som et husnummer. Det forhindrer ikke at vi i en del tilfeller vil kunne finne igjen både det Rogan kaller det singulariserende, det ekspressive og det rituelle aspektet ved navngivinga på et annet nivå, altså ikke i selve det at det blir gitt et navn, men i det språklige innholdet som kan leses ut av navnet. Når navnet er obligatorisk, blir uansett funksjonen av selve navngivinga en annen enn når det er frivillig og sjølvalgt.

Interessant er videre Anne-Sofie Gräslunds (2018) artikkel om offisielle navn på (svenske) hunder. Den skiller seg ut ved at den er skrevet av ei som har gitt navn og som derfor sjølsagt kan gjøre rede for intensjoner med en helt spesiell grad av sikkerhet. Dessuten er den interessant i vår sammenheng fordi den viser regler for offisiell navngiving av hunder og noen konsekvenser av disse reglene. Sammenligna med navn på travhester merker jeg meg at kennelnavn – som må sies å tilsvare oppdretternavn blant hestene – langt på vei er påbudt og dermed brukes i mye større skala enn hva gjelder travhestene. I likhet med travhester konkurrerer hunder på ulike måter og også hundenavn må derfor være ulike. Dette antar jeg er en medvirkende årsak til at det kreves kennelnavn.

Så er det likevel slik at hunder og travhester konkurrerer på ulike måter og at måten hestene konkurrerer på innvirker på navna. Hensynet til spillet og spillerne er hovedgrunnen til at hestenavn må være

ulike – dette gjelder også navn på andre veddeløpshester som passgjengere og galopphester og i ulike land (Ashley 1994: 1589 f.). Det offisielle navnet på hesten blir brukt i travprogram og i resultatlister og i all kommunikasjon om hesten i offentligheten. Etter det jeg forstår gjelder ikke dette på samme måte med hundenavn. «The register names are registered in stud books and are normally not used for communication [...]» (Leibring 2016: 616). Når hestenavna dessuten blir brukt i sin helhet også i løpsreferat, er det forståelig at de er utsatt for en del formkrav. Ikke i noe land kan de overstige 18–20 bokstaver, og navnet «skal være greit å uttale» (DNTa). De kan altså ikke – slik hunder kan – ha navn som *Hjoohoo's The Spirit of Hjour Eyes og Merri-ment Odendisa den oförvägna* (Gräslund 2018).

4 De løsrevne hestenavna

Navn på travhester blir i ei viss utstrekning gjenbrukt, men på grunn av konkurranseaspektet og behovet for å skille individa fra hverandre forekommer slikt gjenbruk i mye mindre grad enn med navn på kyr, geiter (Kårbø & Kruken 1994) og for den saks skyld fornavn på mennesker. Jeg har med utgangspunkt i antallet registreringer i 2010 stipulert et behov på om lag 120 000 ulike navn over en periode på 20 år (Orseth 2017).

Navn på travhester som kan leses med betydning er derfor ikke i nevneverdig grad stereotype, slik tilfellet svært langt på vei er med fornavn på mennesker og i vesentlig grad med ku- og geitenavn, de blir simpelthen ikke brukt så mye at det kan oppstå slike stereotypier. I all hovedsak fins det heller ikke noen logisk forbindelse av noe slag mellom navnet og hesten. På begge disse måtene kan vi si at disse navna er løsrevet. De eksisterer uavhengig av både stereotypier og av forhold ved individet som har navnet.

Etter det jeg forstår er *Bruna* det navnet som har vært brukt på flest skandinaviske travhester. Dette er forståelig, siden navnet kombinerer det å indikere farge med å være et kvinnenavn. Det er tolv svenske og 22 norske hopper som har fått navnet *Bruna* fra 1928 av. (I tillegg kommer en del norske hopper med navn som *Bruna f.1946* o.l.) Akkurat i dette tilfellet kan vi nok dermed si at navnet er blitt henta fra et forråd av eksisterende navn. Ut over slike ganske så sjeldne tilfeller

har likevel navn på travhester det felles med stedsnavn at de gir klare eksempel på navneskaping.

Med unntak av navn knytta til farger og av tegn som nettopp *Bruna*, *Svarten*, *The Red One* (DK), *Kvitlabb* og *White Bless* eksisterer det ingen logisk forbindelse mellom navnet og hesten. Betydninga er dessuten løsrevet fra denotatum ved at navnet prinsipielt er polyreferensielt, siden det kan brukes om igjen etter en periode på omtrent 20 år. Dermed er betydninga av navnet også prinsipielt sett løsrevet fra en mulig intensjon eller tanke hos en bestemt navngiver. Dels kan det være umulig å spore en slik intensjon bak navnet, dels kan den i så fall være ulik fra tilfelle til tilfelle. Navn på varmblodshester, som utgjør den største delen av materialet mitt og av det samla tallet på travhester både i Skandinavia og ellers (Orseth 2107: 181 f.), er dessuten løsrevet fra tilknytning til bestemt(e) språk. Videre er disse navna – når vi studerer dem over et lengre historisk tidsrom – undergitt endringer som måtte ha skjedd i samfunn og omgivelser etter at navnet ble gitt. Den samla mulige betydninga i navnet kan dermed av ulike grunner bli forandra over tid (Orseth 2017: 185f.). Endelig er hestenavna løsrevet ved at betydninga ikke inngår i noen alminnelig kommunikasjonssituasjon og derfor ikke får betydning som del av en direkte språklig sammenheng.

Det er summen av alle disse forholda som etter mitt syn gjør at betydning vi kan finne i disse navna gir kan sammenlignes med betydning vi finner i fiksjonslitteratur eller i det som i Jakobsons terminologi er den poetiske språkfunksjon. Det er også en slik språkbruk Ricoeur viser til når han sier at

[...] The literary work through the structure proper to it displays a world only under the condition that the reference of descriptive discourse is suspended. Or to put it in another way, discourse in the literary work sets out its denotation as a second-level denotation, by means of the suspension of the first-level denotation of discourse. (Ricoeur 1977: 221).

På et primært nivå denoterer navnet hesten, og det er strengt tatt dets eneste funksjon. Så lenge navnet sørger for å skille hesten fra andre

hester og gjør det innenfor de eksisterende navneregler, er det arbeidet gjort. Men når det kommer fram språklig betydning – eller mulig språklig betydning – i disse navna, er vi over i det vi kan se på som den litterære verden. Slik betydning refererer ikke direkte til virkeligheten, den gjør det indirekte. Med slike sjeldne ad hoc-unntak som *Bruna* og *Svarten*, er det bare på fiksjonsnivået det språklige innholdet setter seg gjennom. Men på et slikt nivå for indirekte referanse til virkeligheten vil alle som ser navnet kunne tolke det ut fra sine forutsetninger. Jeg skal være svært forsiktig med å si at slikt tolkningsarbeid blir satt i gang mer eller mindre automatisk, slik det gjerne blir når vi leser et dikt eller ei fortelling av ett eller annet slag. Den slags tekster er vi så å si opplært til å tolke, det er vi ikke med hestenavna, men *muligheten* til å gjøre dem til gjenstand for fortolkning er den samme.

Når den direkte referansen til virkeligheten er suspendert – når teksten er fiktiv – er det rimelig å mene at forståelsen er en sak mellom navnet og den som leser det. Da kan den som gir navnet betraktes på linje med en forfatter som gir ut et verk. Hun mister herredømmet over hvordan navnet blir forstått i samme øyeblikk som det er gitt. Med Umberto Ecos ord: «Når verket er ferdig, innledes det en dialog mellom leser og tekst (forfatteren er ikke med)» (1988: 28). Om samme sak sier Paul Ricoeur at «Det som skall förstås i en text är inte först och främst den som talar *bakom* texten utan det som texten talar om - *textens* 'sak' dvs den värld som texten på något sätt utvecklar *framför* texten.» (Ricoeur 1988:77).

5 Yellow Submarine og Revolution. Om åpenbare og mindre åpenbare lesemåter

Det kreves knapt et minimum av kulturkompetanse for å assosiere til ei betydning i navnet på hesten *Yellow Submarine* (SE) (f.1991). Dessuten fins det neppe, med unntak for en animert film med samme navn og samme bakgrunn, noen annen mulig assosiasjon til dette navnet enn nettopp navnet på The Beatles' melodi fra 1969. Jeg går da ut fra at vi kan se bort fra at det skulle finnes noen gul undervannsbåt i virkeligheten. Vi snakker altså ganske definitivt og udiskutabelt om et navn som må knyttes til The Beatles. Også andre hestenavn gir ganske

åpenbare assosiasjoner i samme retning, jeg nevner *Eleanor Rigby*(SE), *Lucy In The Sky*(DK) og *Octopus's Garden*(SE). Jeg har kalt denne betydningskategorien for 'Kulturdimensjon/ Musikk/ Mindre musikkstykker/ Beatles'.

Selve navnet på kategorien og detaljeringsgraden lar seg sjølsagt i høyeste grad diskutere og reiser helt andre problemstillinger enn de som her er tema, nemlig selve tilknytninga og forbindelseslinjene mellom navna. Men når vi tenker oss en slik navnekategori, og det er det neppe tvil om at det er grunnlag for, vil også lese måten vår av andre navn bli styrt av de nevnte navna, av de som har slik ganske entydig tilknytning og som gir slike entydige assosiasjoner⁹⁾. En samla oversikt over navn på låter og album av The Beatles sammenholdt med navn på travhester fra de skandinaviske landa, ser i øyeblikket ut som vist i tabell 1.

Abbey Road(SE), *Ain't She Sweet*(SE), *All My Loving*(SE), *Blackbird*(DK), *Day Tripper*(SE), *Dear Prudence*(SE), *Eight Days A Week*(SE), *Eleanor Rigby*(SE), *Every Little Thing*(SE), *Hard Day's Night*(SE), *Help*(SE), *Helter Skelter*(SE), *Hold Me Tight*(SE), *Honey Pie*(DK), *I Feel Fine*(SE), *Lady Madonna*(DK), *Let It Be*(SE), *Lovely Rita*(SE), *Love Me Do*, *Lucy In The Sky*(DK), *Martha My Dear*(SE), *Michelle*, *Norwegian Wood*(SE), *Octopus's Garden*(SE), *Oh Darling*(SE), *Penny Lane*, *Please Please Me*(SE), *Revolution*, *Revolver*(SE), *She Loves You*(DK), *Ticket To Ride*, *Twist'n Shout*(DK), *Yellow Submarine*(SE), *Yesterday*

Tabell 1 Kulturdimensjon/ Musikk/ Mindre musikkstykker/ Beatles

Det er samtidig klart at de fleste av disse navna også kan leses på andre måter. I tabell 2 forsøker jeg å sette opp mulige betydninger vi kan lese inn i tre av disse navna, og jeg må absolutt ta forbehold om at det

9) Når jeg i fortsettelsen stedvis bruker uttrykket 'assosiasjon' om de tankene som inngår i arbeidet med å tolke navnet, er dette ikke ment som ei individuell eller privat betydning i forlengelsen av 'denotasjon' og eventuelle 'konnotasjoner'. 'Assosiasjon' viser her derimot til de språklig orienterte tanker den enkelte leseren gjør seg som grunnlag for tolkninga av navnet. Dersom jeg ikke kjenner til at The Beatles har laget en låt som heter *Revolution*, assosierer jeg ikke til denne når jeg ser det hestenavnet.

kan fins flere betydninger enn de jeg trekker fram. Alle tre kan leses som enkle appellativ, men også som navn i andre kategorier. Samtidig gir jeg et avgrensa utvalg hestnavn som kan sorteres i samme betydningskategorier.

Navn	Mulig betydningskategori	Andre navn i samme kategori
<i>Blackbird</i> (SE) 1978 <i>Blackbird</i> (DK) 2013 <i>Blackbird</i> (SE) 2016	Zoologi/ Ornitologi/ Fugler/ Arter og slekter	<i>Beckasin</i> (SE), <i>Black Bird</i> , <i>Black Hawk</i> , <i>Blackbird</i> (DK), <i>Blackcap</i> (SE), <i>Black Robin</i> (SE), <i>Blishønen</i> (DK), <i>Bluebird</i> (DK), <i>Blue Kakadu</i> , <i>Bofinken</i> (SE), <i>Brushanen</i> (SE), <i>Buzzard</i> (SE)
	Samfunnsdimensjon/ Politisk dimensjon/ Annet	<i>Black Panther</i> (SE), <i>Black Power</i> (SE), <i>Black Progress</i> (SE), <i>Boston Tea</i> (SE), <i>Brexit</i> (SE) <i>Camp David</i> (SE), <i>Capitol Hill</i> , <i>Cinco De Mayo</i> (SE), <i>Civil Liberty</i> (SE)
<i>Revolution</i> (SE) 1988 <i>Revolution</i> (NO) 2014 <i>Revolution</i> (DK) 2008	Samfunnsdimensjon/ Politisk dimensjon/ Tilstander	<i>New Revolution</i> (SE), <i>Peace</i> (SE), <i>Peace On Earth</i> , <i>Perestroika</i> , <i>Peasant Power</i> (SE), <i>Rebellion</i> (SE), <i>Revolt</i> (SE), <i>Rött Hot</i> (SE), <i>State Of Liberty</i> (DK), <i>Supremacy</i> , <i>Terrific Riot</i> (SE)
	Kulturdimensjon/ Film og TV/ Serier og såpe- operaer	<i>Perry Mason</i> , <i>Peach Girl</i> (SE), <i>Pushing Daisies</i> (SE), <i>Razzamatazz</i> (SE), <i>Rebus</i> (DK), <i>Rex</i> , <i>Röda Nejlikan</i> (SE), <i>Sesame Street</i> (SE), <i>Sex And The City</i> (SE)
	Kulturdimensjon/ Musikk/ Mindre musikkstykker/ R.E.M.	<i>Man On The Moon</i> (SE), <i>Miracle</i> (SE), <i>Pretty Persuasion</i> (SE), <i>Romance</i> , <i>Rose Marie</i>
	Avgrensingsdimensjon/ Kontrolldimensjon/ I bevegelse/ Bevegelses- måter	<i>Rakla</i> , <i>Revolution</i> , <i>Rida Ranka</i> (SE), <i>Rida</i> (SE), <i>Ridd</i> (SE), <i>Rikke</i> , <i>Rinn</i> , <i>Roll</i> (SE), <i>Rolling</i> (SE), <i>Rugga</i> , <i>Rulle</i> , <i>Run</i> (SE), <i>Running</i> (SE), <i>Rusla</i> , <i>Ruslar</i>
<i>Revolver</i> (SE) 1999	Samfunnsdimensjon/ Militarisme/ Våpen og ammunisjon/ Skyte- våpen	<i>Kalashnikov</i> (SE), <i>Kanon</i> , <i>Le Mat</i> (SE), <i>Longbow</i> (DK), <i>Long Rifle</i> (SE), <i>Luger</i> (SE), <i>Machine Gun</i> (SE), <i>Mauser</i> (SE), <i>Missile Launcher</i> (SE), <i>My Gun</i> (SE), <i>Our Flak</i> , <i>Remington</i> , <i>Shotgun</i> , <i>Sixgun</i> (SE), <i>Slingshot</i>
	Kulturdimensjon/ Musikk/ Mindre musikkstykker/ Madonna	<i>Amazing</i> (SE), <i>American Life</i> (SE), <i>Bad Girl</i> (SE), <i>Borderline</i> , <i>Celebration</i> , <i>Die Another Day</i> (SE), <i>Frozen</i> (SE), <i>Hollywood</i> , <i>How High</i> (SE), <i>Incredible</i> (SE), <i>Intervention</i> (SE), <i>La Isla Bonita</i> , <i>Like A Prayer</i> (SE), <i>Love Story</i> (DK), <i>Lucky Star</i> (SE), <i>Push</i> (SE), <i>Ray Of Light</i> , <i>Revolver</i> (SE), <i>Sorry</i> , <i>Spanish Eyes</i> (DK), <i>True Blue</i>

Tabell 2 Ulike andre betydninger av *Blackbird*, *Revolution* og *Revolver*

Revolution har altså vært brukt tre ganger som navn på skandinaviske travhester. Dette har skjedd i tre ulike land til tre ulike tider, og det har vært tre ulike navngivere involvert. Det vil være praktisk umulig å forsøke å etterspore intensjonen eller tankene bak navnet i de tre tilfella. Og sjøl om en skulle kunne gjøre dette og til overmål skulle finne identiske slike intensjoner, ville det være lite tjenlig å bestemme betydninga i navnet *Revolution* ut fra de intensjonene.

Når det så heller ikke fins noen betydningsmessig kopling mellom den enkelte hesten og navnet *Revolution* og når navnet ikke framstår som en stereotypi, synes det åpenbart at det må være den enkelte leseren av navnet som legger betydning i det ut fra sin bakgrunn og innsikt i verden. Det er derfor vi – med Riceour – bør *se navnet som* et utsagn. Resonnementet er ikke prinsipielt annerledes for *Revolver* (SE), sjøl om det er bare én travhest som har dette navnet. Det kan jo godt komme en eller flere i tillegg på et seinere tidspunkt, og det vil etter mi oppfatning være meningsløst å hevde at navnet skulle skifte betydning av den grunn.

Andersson (1997) tar opp overføring av navn fra en kategori til en annen og viser blant annet til at det foregår ei vesentlig overføring av navn *fra* stedsnavn og personnavn til andre navnekategorier, men bare en forsvinnende bevegelse andre veien (s. 14). Han viser videre til ulike kilder som er opptatt av overføring i form av oppkalling etter mennesker, ofte personer i omgivelsene av den som gir navnet (s. 14 f.). Blant navna på travhester fins det mange som ganske entydig kan sies å ha fått overført betydning fra en annen navnekategori. I andre tilfeller har hestenavna samme form som både appellativ og proprier i andre kategorier, jf. drøftinga av navn som *Revolution*, og jeg kan vanskelig se at det er verken mulig eller tjenlig å bestemme om vi har å gjøre med overføring fra én navnekategori til en annen (Andersson) eller om hestenavnet skal forstås opp mot appellativet med samme form. Begge deler må være fullt ut plausibelt.

Navn på musikkstykker eller låter er en svært stor kategori og desuten i stadig endring. En kan godt mene at det er litt fjernt å lese navn som *Sorry*, *Miracle* (SE), *Romance*, *Amazing* (SE), *Borderline*, *Celebration*, *Frozen* (SE), *Hollywood*, *Incredible* (SE), *Intervention* (SE) og *Push* (SE) som ‘Mindre musikkstykker’, men det samme kan neppe

sies om *La Isla Bonita*, vel heller ikke om *Man on The Moon* og altså definitivt ikke om *Yellow Submarine* (SE). Så hvor skal grensa gå? Det vil ganske klart variere med den enkelte leseren og de erfaringer, den kunnskap og de interesser vedkommende har. Betydning oppstår når en leser møter og tolker med grunnlag i de betydningene som ligger latent i navnet – som ligger der som muligheter – på linje med hva som skjer når vi leser en fiksjonstekst.

6 *Patron* og slikt. Navn som kan leses på ulike språk

Som nevnt er det et særtrekk ved navn på varmbloodshester at det er fastlagt i navnereglementa at de kan være på et hvilket som helst språk. Dette er eksplisitt sagt i det norske reglementet (DNTa) mens det framgår mer indirekte av det svenske reglementet gjennom at det der heter at «för kallblodiga svenska hästar är huvudprincipen att endast svenska eller norska namn kan användas» (STa: 44). Dette må da stå i motsetning til det som gjelder for varmbloodshester, og følgelig må navna på slike kunne leses på et hvilket som helst språk. Siden navna ikke inngår i noen direkte kommunikativ sammenheng ut over å denotere hesten, får vi heller ikke på den måten noen hjelp til å bestemme den språklige tilknytninga, i hvert fall ikke uten hjelp av grammatisk innhold i navnet.

Fire kaldbloodshester – to norske og to svenske – og dessuten to svenske varmbloodshester, har hatt navnet *Patron*. I 1977 fikk også en svensk varmbloodshest navnet *Le Patron* (SE) og i 2017 kom *El Patron* (SE) til. Dessuten har vi i betydningsmessig lignende retning *Patronus* (SE). De to varmbloodshestene med navnet *Patron* (SE) kan altså leses på et hvilket som helst språk. I dette tilfellet er det norsk, svensk, engelsk, fransk og nå kanskje spansk – jf. *El Patron* (SE) – som melder seg som mest aktuelle for meg. Ordet *patron* har dels sammenfallende dels ulike betydninger i disse språka.

Samla sett kan vi lese alle navna ut fra betydningene ‘utstyr til våpen’, ‘skytshelgen’, ‘sjef’ og ‘storbonde’, det siste i hvert fall brukt om svenske og franske forhold. Varmbloodsnavna kan i tillegg referere til en ‘sponsor’, ‘kunde’, en beskytter i mer generell forstand og til ‘sjablong / et mønster’ (fr.). Det kan også dreie seg om et engelsk verb med samme betydning som *patronize*, altså å behandle med en viss

overbærenhet og ovenfra og ned-holdning. Navnet *Le Patron* må jo derimot på grunn av den bestemte artikkelen leses som fransk, og da forsvinner en del av de nevnte betydningene. Tilsvarende gjelder for *El Patron* (SE) og spansk. Til gjengjeld finner jeg i det siste tilfellet oppgitt betydninga 'myntfot'. *Patrón* er dessuten et spesifikt brennevinnsmerke. Når det gjelder *Patronus* (SE), kan vi ved siden av den opprinnelige latinske betydninga også lese inn en referanse til en spesiell slags skytshelgen i Harry-Potter-bøkene.

Patron gir altså et eksempel på et navn som kan leses på ulike språk med litt ulikt resultat, nær sagt til tross for at det har samme etymologiske opphav i alle disse språka. Men hvordan slår ellers prinsippet om at et navn på en varmbloodshest kan være på et hvilket som helst språk ut? Det er mange eksempel på navn som definitivt er henta fra nære språk og språk med styrke i travsporten. I tillegg til de skandinaviske språka florerer det med eksempel på engelsk, fransk, italiensk, og spansk. Men også ut over dette er det mye å finne. I tabell 3 (på neste side) fins ei oppstilling av en del navn det er leksikalsk dekning for i andre språk enn de mest brukte.

Til tross for at intendert betydning etter mitt syn altså ikke kan være avgjørende for lesemåten, kan det være interessant å fundere over hvor sannsynlig det er at navngiverne av disse varmbloodshestene har assosiert disse orda og uttrykka til nettopp disse språka og den oppgitte betydninga. Enkelt sagt varierer det mye fra tilfelle til tilfelle. På den ene sida er det umulig å forestille seg at navngiveren av *Eppur Si Muove* (SE) ikke skulle kjenne til Galileis angivelige utsagn etter at han hadde blitt tvunget til å trekke tilbake påstanden om at jorda beveger seg rundt sola. Et ord som det albanske *shqiponja*, som også uttrykker landets riksvåpen, dukker nok heller ikke opp ut av det blå, og tilsvarende må gjelde det irske *mo chuisle* og *er'kamano*, et uttrykk fra luo-språket som snakkes i Kenya og Tanzania. Det sistnevnte inneholder litt for mange bokstaver til å være tilfeldig. Derimot framstår det vel som sannsynlig at navnet *Sarabi* ganske enkelt er tenkt som ei oppkalling etter en figur i Løvenes konge uten at den opprinnelige betydninga av ordet er tenkt inn. Det forhindrer likevel slett ikke at denne betydninga fins.

Navn	Språk	Omtrentlig betydning
<i>Shqiponja</i>	albansk	ørn/ørnen
<i>Dadu</i>	bengali	bestefar
<i>Vilukko</i>	finsk	jåblom
<i>Viri</i> (SE)	finsk	vindpust
<i>Aglaia</i>	gresk	skjønnhet
<i>Xanthe</i> (SE)		gul, blond
<i>Mahalo</i>	hawaiisk	takknemlighet
<i>Tuaq</i>	inuitisk	klump av gammel is som
<i>Mo Chuisle</i>	irsk	min kjære
<i>Snerting</i>	islandsk	kontakt, tangering
<i>Gatana</i> (DK)	japansk	sverd (en type)
<i>Hayabusa</i>		vandrefalk
<i>Maguro</i> (SE)		tunfisk
<i>Morumotto</i>		marsvin
<i>Mare</i> (SE)	katalansk	mor
<i>Pistus</i>	latin	slått, dengt
<i>Quadrupedans</i> (SE)		gå på fire bein
<i>Eppur Si Muove</i>		og likevel beveger den seg
<i>Ero' kamano</i>	luo	takk
<i>Buit</i> (DK)	nederlandsk	bortskjemt
<i>Muito Obrigado</i>	portugisisk	mange takk
<i>Zebro</i> (SE)		villhest
<i>Carja</i> (SE)	rumensk	krykke
<i>Babooshka</i>	russisk	bestemor
<i>Babusjka</i>		
<i>Akutah</i> (SE)	sanskrit	i svært liten grad
<i>Kolorante</i>	serbokroatisk	om farge
<i>Gatana</i> (DK)	setswana	trække på hverandre
<i>Tashunka Sikari</i>	sioux	søt hest
<i>Sarabi</i>	swahili	luftspeiling
<i>Hangre</i> (SE)	tok pisin	sulten, svak
<i>Rafine</i> (DK)	tyrkisk	raffinert
<i>Danke Schön</i> (SE)	tysk	takk så mye
<i>Inger</i> (SE)		slimål
<i>Wiedersehen</i> (SE)		på gjensyn
<i>Hogy</i> (SE)	ungarsk	hvordan

Tabell 3 Navn som kan knyttes til ulike språk

Mer uklart er det med det nederlandske *buit*, det rumenske *carja* og det ungarske *hogy*. Intuitivt vil jeg si at de utmerket godt kan ha blitt til uten tanke på slikt opphav. I tilfellet *Mare*(SE) framstår det for denne leseren som ganske usannsynlig at navngiveren skulle ha tenkt på at ordet betyr 'mor' på katalansk, men det gjør det altså. Og at den svensken som ga varmbloodshoppa si navnet *Inger* skulle ha assosiert

navnet med ‘pirål’, ‘slimål’ på norsk eller ‘Myxine glutinosa’ på latin, ser jeg fullstendig bort fra. Når det så gjelder navnet *Gatana*(DK), skal det i hvert fall godt gjøres at det er inspirert fra både japansk og sets-wana. Det første er nok utvilsomt mest sannsynlig i tilfelle dersom det i det hele tatt fins noen slik inspirasjon.

Til tross for slike forestillinger og resonnement som vi kan gjøre oss om intensjon, er det likevel den som ser navnet som bestemmer hvordan det blir lest, og vi gjør det med bakgrunn i navnas form kombinert med vår språklige og kulturelle innsikt. Det lar seg uten videre gjøre å argumentere godt mot å lese *Inger*(SE) som ‘pirål’, men det er ikke enkelt å fullstendig avvise en slik lese måte når vi finner alle disse fiskeslaga representert i navnebasen (tabell 4).

Abborren(SE), *Amberjack*(SE), *Ansjovis*(SE), *Aspen*(SE), *Baltic Salmon*(SE), *Barracuda*, *Big Tuna*(SE), *Black Snapper*(SE), *Blue Angel*(SE), *Blue Snapper*(SE), *Braxen*(SE), *Brill*(SE), *Chevalier Noir*(SE), *Clownfish*(SE), *Cod*(SE), *Countfish*(SE), *Diskus*(SE), *Flundra*(SE), *Flyndra*, *Flying Fish*(SE), *Goldfish*, *Guldmulle*(SE), *Gunnel*(SE), *Guppie*(SE), *Haddock*(SE), *Hai*, *Hajen*(SE), *Hake*, *Halibut*, *Harr*(SE), *Havsølv*, *Hå*(SE), *Ising*(SE), *Jackfish*, *Karp*(SE), *Karpen*(SE), *Kingfish*(SE), *Kolja*(SE), *Laksen*(DK), *Laxen*(DK), *Ling*, *Lodde*, *Lubb*(SE), *Luossa*(SE), *Lyr*, *Lysing*(SE), *Löja*(SE), *Maguro*(SE), *Makrellen*(DK), *Makrill*(SE), *Malle*, *Marulk*(SE), *Mora*, *Mort*, *Mulle*(SE), *Murena*(SE), *Needlefish*(SE), *Pikes*(SE), *Pinfish*(SE), *Piper*(DK), *Pir*, *Pirana*(DK), *Piraya*, *Plie*(SE), *Pristella*(SE), *Queen Fish*(SE), *Redfish*(SE), *Red Platy*(SE), *Red Snapper*(SE), *Roach*(SE), *Rokken*, *Ruffe*(SE), *Rödnäbba*(SE), *Rödspättan*(SE), *Sailfish*(SE), *Salmon*(SE), *Sarda*, *Sardin*, *Sawfish*(SE), *Seacat*(SE), *Seahorse*(SE), *Shark*, *Sik*, *Skade*(SE), *Skate*, *Snapper*(SE), *Sockeye*(DK), *Sole*, *Sorell*(DK), *Spätta*(SE), *Stam*(SE), *Stingfish*, *Sword Fish*(SE), *Sypiken*, *Tarpon*(SE), *Tetra*(DK), *Tiger Shark*(SE), *Titicaca Razorfish*(SE), *Tuna*(SE), *Vitling*(SE), *Wahoo*(SE), *White Fish*(SE), *White Shark*(SE), *Whiting*(SE), *Witch*(SE)

Tabell 4 Naturdimensjon/ Zoologi/ Fisker/ Arter

7 Navn som komprimerte tekster og som utsagn

Thorsten Andersson (1994, 1996) bruker uttrykket ‘komprimerte tekster’ i forbindelse med stedsnavn. «Ortnamn av traditionel typ tillkommer normalt genom namnbildning. Namnen utgör – som vi brukar säga – komprimerade texter, som ur en eller annan aspekt karakteriserar lokaliteterna ifråga.» (Andersson 1996: 22).

Han avgrenser likevel ikke denne synsmåten til å gjelde stedsnavn, men gjør den gjeldende for alle navn som blir laga i et enkelt tilfelle – altså motsatt de som blir henta fra et eksisterende forråd. Alle disse (ny)laga navna vil han

[...] se som komprimerade texter, knutna till en individ (person, husdjur, lokalitet, 1 föremål: *Alsna* = ‘ön med de höga, branta stränderna’, *Slaktarn* = ‘han som är slaktare till yrket’ eller ‘han som betar sig som en slaktare’. Det rör sig här om ett speciellt slags ord, komprimerade beskrivningar avseende enskilda individer [...] (Andersson 1996: 33)

Med ‘komprimert tekst’ forstår altså Andersson et navn som både kan og skal tolkes slik at det kan bygges ut til en beskrivelse av objektet det blir gitt som navn til. Men nå er det som vi har sett slik at mange navn på travhester inneholder mulig betydning *uten* at det fins noen logisk forbindelse mellom individet og betydninga i navnet. Navnet er ingen beskrivelse av individet. Hesten *Andromeda* er verken en figur fra gresk mytologi eller et stjernebilde – heller ikke er det noen forbindelse mellom dette individet og det som skal være den opprinnelige betydninga av navnet, ‘å tenke på en mann’. Hesten *Clara Zetkin* er ingen tysk marxist og kvinneverettighetsforkjemper, og hesten *Smart Question* (SE) har ganske sikkert ikke stilt noe slikt lurt spørsmål. Navnet *Tangens* (SE) er heller ikke noe forsøk på å beskrive hesten gjennom et matematisk begrep. Jeg er derfor svært usikker på om de fleste av hestenavna kan ses som komprimerte tekster i Anderssons forstand.

Og til tross for det vil jeg altså argumentere med at det er fruktbart å se hestenavna som miniatyrtekster eller utsagn – uavhengig av hvilken form de har. Jeg ser det som mer fruktbart for studiet av slike navn å betrakte dem som språk i bruk mer enn som språklig materiale. (De

er sjølsagt begge deler.) Slik sett er de to navna *Signatur* og *Sign Your Name*(SE) nøyaktig like mye utsagn eller tekster i miniatyr, sjøl om de er bygd opp av ulikt språklig materiale. Navna ber gjennom si latente betydning om å bli tolka, og denne tolkinga er i en god del tilfeller vanskelig.

Etter Ricoeurs oppfatning er det i den sjølstendige teksten at behovet for tolkning, det hermeneutiske behovet, fullt ut slår igjennom. Jeg vil hevde at tilsvarende gjelder for betydninga vi leser ut av – eller kanskje helst leser inn – i navna på travhestene.

The postulate of reference requires a separate discussion when it touches on those particular entities of discourse called texts, that is, more extensive compositions than the sentence. The question henceforth arises in the context of hermeneutics rather than of semantics, for which the sentence is at once the first and the last entity. (Ricoeur 1977: 219)

Vi bør i et slikt perspektiv *se* navna *som* tekster i Ricoeurs forstand. Når jeg likevel her velger å betegne dem som utsagn, skyldes det at jeg vil reservere tekstbegrepet for den kategoriserte oversikten vi kan lage over hestenavna. Slik sett inngår det enkelte navnet som utsagn i en større tekst som inkorporerer alle hestenavna med samla betydning.

8 Om navn som er mer eller mindre åpne for fortolkning og ei oppsummering

Det fins til sammen seks hester med navnet *Aura* innenfor våre rammer. Det gjelder fire norske og ei svensk kaldblodshoppe født i perioden fra 1930 til 2004. Endelig fikk ei dansk hoppe navnet i 2012. Som et siste eksempel på problemstillinger knytta til ulike tolkninger, kan vi spørre oss hvordan dette navnet skal leses. Ordet *aura* har ulike homonyme betydninger, og det er dessuten brukt som navn i andre kategorier enn travhester. Dermed blir igjen spørsmålet hvem som skal bestemme hvilken betydning eller hvilke betydninger vi kan lese inn i dette navnet. Med eksempel fra navnebasen kan vi spørre oss om vi skal lese *Aura* som et elvenavn som i *Glomma*, som et symptom på en sjukdom eller skade som i *Blåtiran*(SE) eller *Dripping Nose*(SE), som

en figur fra gresk mytologi som *Agamemnon*(SE) eller *Amaltheia*(DK), som stråleglans som i *Nimbus* eller som et jentenavn som i *Astrid* eller *Aud*? Eller skal vi kanskje assosiere det til et utdødd naturlig språk som i *Latin*?

Mitt svar er at vi må kunne lese hestenavnet *Aura* som alt dette. Alle disse betydningene ligger der latent, det går ikke an å etterspørre intensjonen til hver enkelt navngiver, det fins ingen naturlig eller logisk forbindelse mellom navnet og de enkeltindivida som har hatt det, og navnet inngår ikke i noen kommunikativ sammenheng annet enn ved å denotere de ulike hestene. Endelig er ikke *Aura* stereotyp som hestenavn, så vi kan ikke postulere noen bestemt etymologi. Betydninga er altså flyktig, og når ordet har så mange ulike betydninger og bruksområder framstår det som et utsagn som kan leses på mange måter. For liksom det fins mer eller mindre åpne tekster, fins det hestenavn som er mer eller mindre åpne for fortolkning, som i større eller mindre grad kan knyttes til ulike betydninger. *Latin*, *Glomma* og *Dripping Nose*(SE) kan vi se på som relativt entydige, som lukka utsagn eller miniatyrtekster. Betydninga i navnet *Aura* er derimot svært åpen.

De lukka utsagna – de entydige navna – virker definitivt inn på lesemåten av de navna som er mer åpne for fortolkning. *Yellow Submarine*(SE) påvirker lesemåten av *Revolution*(SE); *Glomma* og *Dripping Nose*(SE) påvirker begge lesemåten av *Aura*. *El Patron*(SE) kan påvirke lesemåten av *Patron* ved å tydeliggjøre mulig betydning på spansk. Om vi vil, kan vi til og med si at den ganske omfattende bruken av navn på fisker i det samla forrådet av hestenavn gjør det mulig å lese *Inger*(SE) som et fiskeslag.

Det virker ut fra dette tjenlig – om ikke nødvendig – å lese betydning i ulike navn på travhester som deler av en større tekst eller en vev. Verken den samla teksten, kategoriene eller enkeltnavna har fullstendig stabil betydning. Endringer i mulig lesemåte kan skje ved at det kommer til hester med nye navn, ved at samfunnet og omgivelsene forandrer seg over tid og ved at den språklige verden endrer seg.

Litteratur og kilder

- Andersson, Thorsten 1994: Olika egenamnskategorier – förenande och särskiljande drag. Kristinn Johannesson m.fl. (red.) *Övriga namn. Handlingar från NORNA:s nittonde symposium i Göteborg 4-6 december 1991*. (NORNA-rapporter 56.) 15–42. Uppsala.
- Andersson, Thorsten 1996: Onomastiska grundfrågor. Kristoffer Kruken (red.) *Den ellefte nordiske navneforskerkongressen. Sundvollen 19.–23.juni 1994*. (NORNA-rapporter 60.) 15–41. Uppsala.
- Andersson, Thorsten 1997: Rörelser inom onomastikonet. Marianne Blomquist (red.) *Ord och några visor tilegnade Kurt Zilliacus*. 13–19. Helsingfors.
- Ashley, Leonard R.N. 1996: Names of Racehorses in The United Kingdom and the United States. Ernst Eichler m.fl. (eds.): *Namenforschung/ Name Studies/ Les noms propres. Ein internationales Handbuch zur Onomastik/ International Handbook of Onomastics/ Manual international d'onomastique*. 1589 f. Berlin –New York.
- Eco, Umberto 1988: *Ranbemerkingar til Rosens navn*. Oslo. [Oppr: *Postille a Il nome della rosa*, 1984, Milano.]
- Gräslund, Anne-Sofie 2018: Att namnge valpkullar. Leila Mattfolk & Kristina Neumüller (red.) *Katharina och namnen. Namn och samhälle* 30. 203–08. Uppsala.
- Jakobson, Roman 1960: Closing Statements: Linguistics and Poetics. T.A.Sebeok (red.) *Style in Language* 350–77, (litt.ref. 435–49). Cambridge.
- Johannessen, Ole-Jørgen 2008: Skipsnavn i oljevirksomheten. Guðdrun Kvaran m.fl. (red.) *Norræn nöfn – nöfn á Norðurlöndum: hefðir og endurnýjun: Handlingar frá den fjortonde nordiska namnforskarkongressen i Borgarnes 11-14 augusti 2007*. (NORNA-rapporter 84.) 249–60. Uppsala.
- Johannessen, Ole-Jørgen 2009: Fortuna og Amor. Skipsnavn hentet fra den antikke mytologien. Leila Mattfolk & Terhi Ainiala (red.) *Namn och kulturella kontakter. Handlingar från NORNA:s 37 symposium i Hapsal den 22–25 maj 2008*. (NORNA-rapporter 85.) 151–63. Uppsala.
- Kalske, Marja 2015: Finnish associations with Hungary in horse names. Maticsák Sándor, Keresztes László (red.) *Folia Uralica Debreceniensia* 22. 87–97. Debrecen.
- Karbø, Asbjørn og Kristoffer Kruken 1991: *Gullhorn og dei andre: kunamn i Noreg*. Oslo.
- Karbø, Asbjørn og Kristoffer Kruken 1994: *Blåmann og Lykle: norske geitenavn*. Oslo.

- Kruken, Kristoffer 1996: Russland, Dagros og Fia – eit oversyn over moderne norske kunamn med ein skisse av utviklinga i indre Sør-Trøndelag etter ca. 1900. Kristoffer Kruken (red.) *Den ellefte nordiske navneforskerkongressen. Sundvollen 19.–23.juni 1994*. (NORNA-rapporter 60.) 181–89. Uppsala.
- Leibring, Katharina 2016: Animal Names. Carole Hough (red.): *The Oxford Handbook of Names and Naming*. 615–27. New York.
- Orseth, Dag 2017: Betydning i navn på skandinaviske travhester. Tom Schmidt & Inge Særheim (red.): *Namn som kjelder. Rapport frå Den sekstande nordiske namneforskerkongressen på Jæren folkehøgskule, Kleppe 8.-11. juni 2016*. (NORNA-rapporter 96.) 181–91. Uppsala.
- Ricoeur, Paul 1977: *The Rule of Metaphor, Multi-disciplinary studies of the creation of meaning in language*. Toronto – Buffalo – London. [Oppr. *La Metaphor vive*, 1975, Paris.]
- Ricoeur, Paul 1988: *Från text till handling: en antologi om hermeneutik*. Stockholm, Lund.
- Rogan, Bjarne 1994: Navn eller nummer? Motiver for navngiving av ting. Kristinn Johannesson m.fl. (red.): *Övriga namn. Handlingar från NORNA:s nittonde symposium i Göteborg 4–6 december 1991*. (NORNA-rapporter 56.) 81–97. Uppsala.
- Van Langendonck, Willy 2007: *Theory and Typology of Proper Names. Trends in Linguistics. Studies and Monographs 168*. Berlin.
- DTCa= Dansk Travsports Centralforbund. Navnereglement <http://www.trav.dk/avl/navngivning/> (henta 06.11.18).
- DTCb= Dansk Travsports Centralforbund. Søkeseide for hester. <http://195.198.34.45/trav/hest/sog> (henta 06.11.18).
- DNTa= Det Norske Travselsskap. Navnereglement. (§ 9). <http://www.travsport.no/Global/Registreringsreglement.pdf> (henta 06.11.18).
- DNTb= Det Norske Travselsskap. Søkeseide for hester. <http://www.travsport.no/Andre-elementer/Sok-etter-hestkusklop/?modus=0> (henta 06.11.18).
- STa= Svensk Travsport. Navnereglement. https://www.travsport.se/artikel/hastens_namn (henta 06.11.18).
- STb= Svensk Travsport. Søkeseide for hester. <https://www.travsport.se/sok?action=search> (henta 06.11.18).
- USTA= United States Trotting Association. Regelbok 2018-19 <http://www.ustrotting.com/pdf/USTARuleBook.pdf> (henta 06.11.18).